

Winston Churchill (1874-1965)

Sir Leonard Spencer Churchill s-a născut la 30 noiembrie 1874 în palatul părinților săi , fiind primul fiu al lordului Randolph Churchill .

În familia Churchill pasiunea pentru arme s-a transmis de-a lungul a 7 generații astfel că și Winston și-a manifestat încă din copilărie atracția pentru cariera militară (el se juca cu soldăței de plumb cu fratele său „Jack”) . A urmat colegiul Harrow ,apoi Academia Regală Militară de cavalerie de la Sandhurst pe care a terminat-o al 8-lea din 150 .

În 1897-1898 a participat la înăbușirea revoluției triburilor indiene , apoi a participat la cucerirea Sudanului (publică o carte : The River War) . Între 1899-1902 a fost corespondentul ziarului ‘Morning Post’ .În 1901 își începe cariera politică , fiind ales deputat din partea partidului conservator .În 1904 intră în partidul liberal unde este ales deputat pentru districtul Dunder .

În 1911 este numit prim lord al amiralității .În această postură ,Churchill va lua o serie de măsuri pentru aducerea la zi a tehnicii flotei , aceasta fiind în această perioadă cea mai puternică armă de apărare a Angliei .În 1915 ,după eșecul operațiunii ‘Dardanelele’ ,Winston demisionează și se înrolează în forțele de infanterie engleze din Franța cu gradul de locotenent-colonel .În 1917 este numit ministru al armamentului , postură în care se ocupă de demobilizarea armatelor englezești ,apoi este ministru al aviației între 1918-1921 .

După puternice mișcări de stradă ,în anul 1920 .guvernul de coaliție cade ,iar Churchill ,rămas fără funcție scrie ‘Istoria Primului Război Mondial’ (The World Crisis , 4 vol., 1929-1939) . În anul 1924 se reîntoarce în politică , ca membru al partidului conservator, și devine ministru de finanțe până în 1929 .Încercările lui de a reforma economia englezească au generat greve generale în toată țara . Între 1929-1939 se retrage din politică pentru ca odată cu atacarea poloniei de către germania fascistă să fie numit din nou Prim Lord al Amiralității.

La 10 mai 1940 ,după eșecul forțelor anglo-franceze de a apăra Norvegia și începutul invadării Franței de către naziști , ministrul englez Chamberlain demisionează ,locul lui fiind luat de Winston Churchill ,care formează un nou guvern ,unul dintre cele mai strălucite din istoria Angliei. Churchill va încerca o alianță cu Franța ,care eșuează din cauză că francezii erau pe punctul de a capitula.

În luna iunie (22) , după înfrângerea Franței, Churchill respinge propunerea Germaniei de a încheia pace și ordonă dezarmarea tuturor navelor franceze aflate în porturile engleze, temându-se de un atac neașteptat .Noul ministru s-a preocupat de mobilizarea marelui imperiu britanic, fiind singura modalitate de a întrece la producție germania și aliații ei. Astfel a fost introdus serviciul militar obligatoriu și a fost dezvoltată industria de armament .Churchill a respins orice propunere a germaniei ,iar Anglia s-a apărât eroic în lupta aeriană ,pieryând 730 de avioane în timp ce germanii au pierdut peste 2300.

La 12 iunie 1941 s-a încheiat acordul sovieto-britanic de luptă împotriva fascismului (deși Churchill era un mare adversar al comunismului). Prin acest acord cele 2 țări se angajau să nu încheie pace separată cu Germania și se obligau să-și acorde ajutor reciproc (nu se precizau însă proporțiile). Acesta a fost primul acord oficial al coaliției antifasciste. După încheierea acordului de principiu rușii au cerut să li se recunoască granițele din 1941, cerere refuzată de englezi.

La 1 octombrie, la Moscova se semnează un acord de prietenie și se stabilește ritmicitatea ajutoarelor engleze și americane pentru Rusia, primele ajutoare sosind la 12 octombrie, la Arhanghelsk. Ajutorul britanic a fost acordat destul de repede în timp ce americanii au fost ceva mai rezerveți (oricum ambele popoare au întâmpinat dificultăți la realizarea acestui acord din cauza războiului nedrept dus de Rusia în țările baltice și anexarea unei părți din Polonia etc. și pe de altă parte a organizațiilor anticomuniste și sindicatelor care s-au împotrivit vehement). Ajutorul american a putut veni abia după extinderea legii 'Lend and Lease', lege cerută printr-o scrisoare de Churchill lui Roosevelt, în urma faptului că trezoreria Angliei fusese golită de necesitățile războiului.

Prin această lege președintele Statelor Unite putea să împrumute sau să închirieze armament oricărei țări care avea o însemnătate importantă pentru apărarea Statelor Unite. La 2 noiembrie 1941 congresul american a extins această lege și pentru Rusia. În toamna anului 1941 și iarna '42-'43 convoaiele nu au întâmpinat aproape nici o dificultate din partea Germaniei și a aliaților ei, dar odată cu primăvara anului 1942 convoaiele au fost puternic atacate, o parte din ajutoare pierzându-se. Ca o contramăsură, convoaiele au fost mai puternic apărate și s-au folosit rute ocolitoare. Aceste ajutoare au fost esențiale pentru Rusia în anii '41-'42, până s-a putut mobiliza industria de armament rusească. În anii '41-'42 ajutoarele au reprezentat 15-20% din producția de război rusească iar pe întreaga perioadă a războiului ajutoare au reprezentat doar 4%. La sfârșitul războiului livrările americane pentru Rusia depășeau suma de 9,5 miliarde dolari.

La 14 august 1941 Marea Britanie și SUA au publicat Carta Atlanticului, pact la care a aderat și Rusia la 1 ianuarie 1942, în schimbul promisiunii deschiderii unui al doilea front în vest. Principiile Cartei Atlanticului au fost următoarele:

1. Nici un fel de mărire teritorială.
2. Nici un fel de modificări teritoriale fără consimțământul popoarelor interesate.
3. Dreptul popoarelor de a dispune de ele însele.
4. Accesul liber al tuturor popoarelor la piețele internaționale și la materii prime.
5. Dezvoltarea economiei și a asistenței sociale.
6. Pace stabilă și garantată.
7. Libertatea navigației pe mare.
8. Dezarmarea puterilor agresoare.

Acest tratat se referea doar la popoarele din Europa, el fiind brutat încălcat în alte continente. Churchill a declarat ulterior că el nu a fost numit prim-ministru ca să îngroape Imperiul Britanic.

La 28 noiembrie – 3 decembrie 1943 s-a desfășurat la Teheran o conferință la care au participat cele 3 mari puteri. Aici s-a hotărât sprijinirea popoarelor copleșite de fasciști pentru redobândirea independenței. Astfel partizanii din Yugoslavia aveau să fie sprijiniți cu echipament militar cât mai mult posibil și cu operațiuni de comandă. În ceea ce privește

România Churchill era de părere că trebuie sprijinit naționalist – țărănistului Iuliu Maniu , încurajându-se astfel rezistența poporului român în fața cererilor guvernului hortyst.

După terminarea războiului ,Churchill pierde alegerile din iunie-iulie 1945 .În anii următori de opoziție Churchill scrie lucrările ‘The Secound World War’ și ‘A History of English Speaking People’ .În 1953 primește Premiul Oscar pentru literatură.

În 1951 devine pentru a doua oară prim-ministru .În anii ‘53-’54 Churchill a încercat să reînnoiască relațiile diplomatice dintre Anglia și Rusia (deteriorate după sfârșitul războiului) prin contacte și conferințe diplomatice .La 5 aprilie 1955 și-a prezentat demisia ,la vârsta de peste 80 de ani ,recunoscând diminuarea capacităților sale. A continuat să reprezinte Woodfort în Camera Comunelor.

S-a stins din viață la 24 ianuarie 1965 ,cu el dispărând o mare personalitate a secolului XX.